

A kisebbségi színházakért kondulnak a vészharangok?!

2014. január 30., csütörtök 16:57 | Hírek.sk | Forrás: Hírek, - miskó -

A⁺

KASSA, RÉVKOMÁROM. A parlament tegnap, január 29-én fejezte be a kormány által decemberben elfogadott színháztörvény általános vitáját. A nemzetiségi színházak számára hátrányos és veszélyes jogszabály láttán úgy tűnik, hogy a kassai Thália Színház és a révkomáromi Jókai Színház felett Damoklész kardja függ.

A színháztörvény különféle hiányossággal rendelkezik. Azok egyike, hogy nem határoz meg konkrét kritériumrendszert. Továbbá nem nevesíti, meg sem említi a hazai nemzetiségi színházakat, amelyek a többi hasonló intézménnyel együtt csak a kulturális minisztérium által kiadott színházlistán szerepelnek majd. A törvény azt sem mondja ki, hogy mi minősül hivatásos színháznak, a nyilvántartást pedig a miniszter egyszerű módszertani útmutatója szabályozza majd. A kulturális minisztérium a színházigazgatók kinevezésének részletes szabályozását sem tartja fontosnak. Csupán azt szögezi le, hogy a megyei önkormányzat a megyeelnök javaslatára kinevezheti illetve leválthatja a hatáskörébe tartozó intézmények vezetőit.

Marek Maďarič tárcavezető a nemzetiségi színházak finanszírozásának pontosabb szabályozását sem tartja szükségesnek. Előfordulhat, hogy az alulfinanszírozott kisebbségi színházak támogatása tovább csökken, ami a létüket veszélyeztetheti. A kulturális minisztérium tájékoztatása szerint azonban a szakma egyetértett a jogszabállyal.

„Úgy vélem, hogy az új szabályozásnak konkrétabbnak kellene lennie! A kulturális tárca azzal érvel, hogy nem határoz meg olyan kritériumokat, amelyeket a színházaknak teljesíteniük kell. Ez nagyon baráti gesztusnak tűnik, de valójában arról van szó, hogy ha lennének megszabott keretek (pl.: hány előadást hány színhelyen kell játszaniuk, továbbá mi minősül nemzeti jelentőségű, regionális vagy városi intézménynek), akkor ezekhez a keretekhez az anyagi feltételeket is biztosítani kellene. A meghatározott kritériumok talán segítenének abban, hogy megkapjuk a működésünkhöz szükséges pénzeszközöket. Az a változat is szóba jöhetne,

hogy tényleg ne legyenek megszabott keretek, de biztosan kapjuk meg a megfelelő összeget! Gondot jelenthet az is, hogy az új jogszabály nem nevesíti a nemzetiségi színházakat, míg az eddigi törvényben Thália Színházként és Jókai Színházként szerepeltünk. Harmadik problémának azt tartom, hogy az új törvény nagyon tág jogköröket ad a megyei elnökök kezébe: versenypályázat kiírása nélkül, maguk nevezhetnek ki, és hívhatnak vissza színházigazgatókat. Bár mi jelenleg nagyon jól együttműködünk Kassa Megye Önkormányzatával, csupán termékeny szakmai vitákat folytattunk, ami fontos is. De mi lesz akkor, ha megváltozik a politikai klíma, és a jövőben szakmai döntések helyett politikai döntések szülehetnek?” – fejtette ki véleményét portálunknak Czajlik József, a kassai (Košice) Thália Színház igazgatója.

A hátrányok közé tartozik például az is, hogy a megyének – az új jogszabály értelmében – a jövőben nem lesz kötelessége a hatáskörébe tartozó színházak fenntartása. Míg a jelenlegi jogszabály szerint a megye „garantálja a hivatásos nemzetiségi színházak működését“, addig a javaslat szerint a megye ezentúl csupán „támogatja a színházi tevékenységek meghatározott körét“.

"Míg a költségvetési intézménynek minden kiadását állja a fenntartója, de nem engedélyez saját bevételeket, addig a dotált intézményt csak részben támogatja a fenntartó, de a további költségeket saját bevételekből kell fedezni. Színházunk jelenleg az utóbbi intézmények közé tartozik, ám régebben teljes költségvetést kaptunk: a bérekre és az energiadíjakra fordított összeg dupláját adták nekünk, amiből előadásokat hozhattunk létre, biztosítottuk a működésünket, fejlesztésünket stb. Ellenben a jelenleg kapott összeg a bérekre és az energiadíjakra sem elegendő. Nagy bajba kerülünk, ha esetleg a jövőben ezt az összeget sem biztosítják számunkra. Tévedés ne essék, nem akarom szidni Kassa megyét, hiszen országos viszonylatban a legtöbb kulturális intézményt tartja fenn, talán ezért is nehéz megfelelőképpen szétosztania a rendelkezésére álló összeget. Az is az igazsághoz tartozik, hogy tájoló társulatként előadásaink 70 százalékát Kassa megyén kívül tartjuk (ez 70

százalékkal magasabb útiköltség, napidíj stb. fizetését is jelenti), ezért nem is várhatjuk el a megyétől azt, hogy azok megtartását is finanszírozza. Úgy vélem, hogy éppen ezért külön státuszba kellene emelni bennünket, meg kellene adni nekünk a nemzeti jelentőségű intézmény besorolást, s ezáltal a központi költségvetésből is kaphatnánk valamilyen dotációt! Az államnak is hozzá kellene járulnia a nemzetiségi színházak költségvetéséhez!” – magyarázta a kassai színházigazgató.

Czajlik végül hangsúlyozta: „Kassán jelenleg nagyon nagy igény van ránk, például legutóbb 40 ezer nézőt könyvelhettünk el. Azt viszont nagyon nehéz lenne megjósolni, hogy a közeljövőben mi minden változik meg. Egyelőre csak reménykedhetünk...”.

Kíváncsi voltam Tóth Tibor, a Jókai Színház igazgatójának a véleményére is, ő azonban más fontos elfoglaltságai miatt még nem tudott időt szakítani arra, hogy portálunknak nyilatkozzon.